

Datum: 1 april 2020

Registratienummer: 1232366

Portefeuillehouder: Peter van de Wiel

Contactpersoon: Bart van de Staak

Onderwerp

Tijdelijke achtergrondwaarde PFAS

Aanleiding

Tijdens de raadsbijeenkomst op 14 november 2019 bent u geïnformeerd over de ontwikkelingen in relatie tot PFAS. Inmiddels kunnen de meeste werkzaamheden weer verder doordat de rijksoverheid de toepassingsnormen (achtergrondwaardes) voor PFAS heeft aangepast. In deze brief informeren wij u over de actuele stand van zaken.

Inhoud

PFAS is een verzamelnaam voor poly- en perfluoralkylstoffen. Dit zijn chemische stoffen die van nature niet in het milieu voorkomen. Deze stoffengroep bestaat uit ruim 6000 stoffen. Er was een groot probleem met PFAS voor de toepassing van grond. De toegestane concentraties op landbouwgronden en natuur waren dusdanig laag (0,1 µg/kg droge stof, detectiegrens) dat hergebruik van grond moeilijk werd en tevens zeer kostbaar om deze kwijt te kunnen. Projecten kwamen stil te liggen. Inmiddels is door de rijksoverheid een (aangepast) tijdelijk handelingskader PFAS bekend gemaakt (bijlage). Dit biedt oplossingen voor de meeste grondwerkzaamheden die stil kwamen te liggen. Deze werkzaamheden kunnen inmiddels weer grotendeels uitgevoerd worden. Onderzoek blijft in veel gevallen nog wel noodzakelijk. Voor de directe uitvoering is vooral van belang dat bedrijven nu lagere tarieven hanteren bij het accepteren van grond.

De aanpassing gaat voornamelijk om het verhogen van achtergrondwaarden voor PFAS voor landbouwgronden en natuur.

De rijksoverheid heeft achtergrondwaarden bepaald voor PFAS. Hierdoor kan grond met PFAS die niet meer dan die waarde aan PFAS bevat worden toegepast. De achtergrondwaarde is gebaseerd op de gehalten aan PFAS die landelijk worden aangetroffen in de grond. Daarbij is de waarde bepaald zodat 80% van de grond (weer) mag worden toegepast. Want in zeer kleine concentraties wordt PFAS inmiddels vrijwel overal in Nederland aangetroffen.

Grond die wordt verplaatst hoeft niet altijd te worden onderzocht.

Grondbanken mogen kleine partijen grond innemen zonder PFAS onderzoek. Voor de aanpassing van het handelingskader gebeurde dat niet of werden er hoge kosten voor gerekend. Want zij konden de grond vervolgens moeilijk kwijt. Inmiddels worden deze partijen weer gewoon ingenomen. Kleinere werken zoals het planten van bomen kunnen nu dus weer door zonder uitgebreid onderzoek. Grotere partijen grond moeten in ieder geval nog worden onderzocht op PFAS voordat ze ergens anders worden toegepast. Dit wordt pas anders zodra er een nieuw bodemkwaliteitskaart is vastgesteld. Het gaat naar verwachting nog 3-6 maanden duren voordat we daarmee kunnen werken.

Wij hebben besloten om te werken volgens het tijdelijk handelingskader van de rijksoverheid.

Wij hebben de bevoegdheid om van het landelijke kader af te wijken. De Brabantse omgevingsdiensten hebben daarover een advies uitgebracht. Dit advies is om (tijdelijk) een hogere achtergrondwaarde voor PFOA (een stoffengroep binnen de PFAS verbindingen) vast te stellen. Het advies was om de achtergrondwaarde voor PFOA te verhogen van 0,8 naar 1,1 µg/kg droge stof. Wij willen de verspreiding en toename van PFAS stoffen zoveel mogelijk voorkomen. Daarom hebben wij besloten om vast te houden aan het landelijke kader. Tot op heden is binnen ons bodembeheergebied vrijwel geen grond met een gehalte boven de 0,8 µg/kg droge stof aangetroffen. Dus gevolgen voor de uitvoeringspraktijk heeft dit waarschijnlijk niet.

In de onze regio wordt hier verschillend mee omgegaan.

Het advies van de omgevingsdiensten is door meer Brabantse gemeenten niet overgenomen. Van de omliggende gemeenten is bekend dat Haaren, Vught, Oisterwijk en Best het advies van de omgevingsdiensten hebben overgenomen. Oirschot en Den Bosch hebben besloten om dat niet te doen. Zij werken dus net als de gemeente Boxtel met het tijdelijke handelingskader van de rijksoverheid. Indien grond met een hoger PFOA gehalte wordt aangetroffen dan mag die grond alleen worden toegepast indien de achtergrondwaarde van de ontvangende grond hoger of gelijk is. Dit moet dan worden onderzocht.

De achtergrondwaarde geldt totdat er door het Rijk een definitieve toepassingswaarde wordt bepaald of totdat er een bodemkwaliteitskaart (lokale achtergrondwaarde) is vastgesteld.

Burgemeester en wethouders van Boxtel,

A.E. Kraal
secretaris

R.S. van Meygaarden
burgemeester

Bijlagen

1. Tijdelijk handelingskader PFAS